金刚般若波罗蜜经

元魏三藏留支 译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《金刚般若波罗蜜经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0010 部，元魏三藏留支译《金刚般若波罗蜜经》影印本校正注音。句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二〇年三月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

●起诵仪

（金刚经启请：若有人，受持金刚经者，先须净手、焚香、开卷，至心念净口业真言，然后启请八金刚、四菩萨名号，所在之处，常当拥护。）

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié

炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn

祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná móxiāngyún gài pú sà mó hē sà

南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē

唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn

唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾.

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mǔ tuónán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē

南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃.

xū kōngzàng pú sà pǔ gòngyǎngzhēnyán

虚空藏菩萨普供养真言

（三遍）

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng

唵.誐誐曩.三婆嚩.韈日啰斛.

fèngqǐng bā jīn gāng

奉请八金刚

（真谛记云，六种金刚，对持经人，行获无漏功德；今云八者，以对行人，转八识成四智。诵一遍）

fèngqǐng qīngchú zāi jīn gāng
奉请 青除灾金刚 除一切众生宿世灾殃，主大海

fèngqǐng pì dú jīn gāng
奉请 辟毒金刚 除一切众生瘟毒病患，主灾毒

fèngqǐng huáng suí qiú jīn gāng
奉请 黄随求金刚 令一切众生所求如愿，主功德

fèngqǐng bái jìng shuǐ jīn gāng
奉请 白净水金刚 除一切众生熟恼苦，主一切宝

fèngqǐng chì shēnghuǒ jīn gāng
奉请 赤声火金刚 除一切众生无明见，主生风

fèngqǐng dìng chí zāi jīn gāng
奉请 定持灾金刚 除一切众生灾难苦，主琉璃

fèngqǐng zǐ xián jīn gāng
奉请 紫贤金刚 令一切众生开解悟，主坚牢

fèngqǐng dà shén jīn gāng
奉请 大神金刚 令一切众生智芽成就，主龙

fèngqǐng sì pú sà

奉请四菩萨

（乃四无量心，诵一遍）

fèngqǐng jīn gāngjuàn pú sà
奉请 金刚眷菩萨 慈也

fèngqǐng jīn gāngsuǒ pú sà
奉请 金刚索菩萨 悲也

fèngqǐng jīn gāng ài pú sà
奉请 金刚爱菩萨 喜也

fèngqǐng jīn gāng yǔ pú sà
奉请 金刚语菩萨 舍也

注曰：此八金刚、四菩萨者，乃前迦叶佛时，有一旃陀罗（此云屠宰），至寺前拾得一纸千佛名经，持归供养，感妻有娠，生一肉球，破视有八男子。及长，心行正直，力勇过人，能伏诸邪恶。妻后又产一球，破视亦有四女。及长，颜貌端严，慈善胜众，持斋奉佛。化兄出家，兄妹一十二人同皈迦叶佛，修行护教，男证金刚，女证菩萨，常护是经故，安经前。若人诵此经者，殷勤启请，则此金刚菩萨，随处拥护矣。

fā yuànwén

发愿文

（行愿相符，诵一遍）

qǐ shǒu sān jiè zūn　guī yī shí fāng fó
稽首三界尊　归依十方佛

wǒ jīn fā hóng yuàn　chí cǐ jīn gāng jīng
我今发宏愿　持此金刚经

shàngbào sì chóng ēn　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　下济三涂苦

ruò yǒu jiàn wén zhě　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　悉发菩提心

jìn cǐ yí bào shēn　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　同生极乐国

yún hé fàn

云何梵

（一遍）

yún hé dé chángshòu　　jīn gāng bú huài shēn
云何得长寿　　金刚不坏身

fù yǐ hé yīn yuán　　dé dà jiān gù lì
复以何因缘　　得大坚固力

yún hé yú cǐ jīng　　jiū jìng dào bǐ àn
云何于此经　　究竟到彼岸

yuàn fó kāi wēi mì　　guǎngwèizhòngshēngshuō
愿佛开微密　　广为众生说

南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wúshàngshènshēnwēimiào fǎ　　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　　百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　　愿解如来真实义

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng

金刚般若波罗蜜经

yuánwèi sānzàng liú zhī yì

元魏三藏留支译

xù fēn dì yī

序分第一

rú shì wǒ wén

如是我闻：

yī shí pó qié pó zài shè pó tí chéng qí shù jǐ gū dú yuán

一时，婆伽婆在舍婆提城.祇树.给孤独园，

yǔ dà bǐ qiū zhòngqiān èr bǎi wǔ shí rén jù

与大比丘众千二百五十人俱。

ěr shí shì zūn shí shí zhuó yī chí bō rù shè pó tí dà chéng

尔时，世尊食时，著衣持钵，入舍婆提大城

qǐ shí yú qí chéngzhōng cì dì qǐ shí yǐ huán zhì běnchù

乞食。于其城中，次第乞食已，还至本处。

fàn shí qì shōu yī bō xǐ zú yǐ rú cháng fū zuò jié jiā fū

饭食讫，收衣钵，洗足已，如常敷座，结跏趺

zuò duānshēn ér zhù zhèngniàn bú dòng

坐，端身而住，正念不动。

hù niàn fù zhǔ fēn dì èr

护念付嘱分第二

ěr shí zhū bǐ qiū lái yì fó suǒ dào yǐ dǐng lǐ fó zú yòu

尔时，诸比丘来诣佛所，到已顶礼佛足，右

rào sān zā tuì zuò yī miàn

绕三匝，退坐一面。

ěr shí huì mìng xū pú tí zài dà zhòngzhōng jí cóngzuò qǐ

尔时，慧命须菩提在大众中，即从座起，

piān tǎn yòujiān yòu xī zhuó dì xiàng fó hé zhǎng gōngjìng ér lì

偏袒右肩，右膝著地，向佛合掌，恭敬而立，

bó fó yán xī yǒu shì zūn rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī shàn

白佛言：“希有！世尊！如来、应供、正遍知善

hù niàn zhū pú sà shàn fù zhǔ zhū pú sà
护念诸菩萨，善付嘱诸菩萨。”

zhù fēn dì sān
住分第三

shì zūn yún hé pú sà dà shèng zhōng fā ā nòu duō luó sān
“世尊，云何菩萨大乘中发阿耨多罗三

miǎo sān pú tí xīn yīng yún hé zhù yún hé xiū xíng yún hé xiáng
藐三菩提心？应云何住？云何修行？云何降

fú qí xīn
伏其心？”

ěr shí fó gào xū pú tí shàn zāi shàn zāi xū pú tí
尔时，佛告须菩提：“善哉！善哉！须菩提，

rú rǔ suǒ shuō rú lái shàn hù niàn zhū pú sà shàn fù zhǔ zhū pú sà
如汝所说，如来善护念诸菩萨，善付嘱诸菩萨。

rǔ jīn dì tīng dāng wèi rǔ shuō rú pú sà dà shèng zhōng fā ā nòu
汝今谛听！当为汝说，如菩萨大乘中发阿耨

duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yīng rú shì zhù rú shì xiū xíng rú shì
多罗三藐三菩提心，应如是住，如是修行，如是

xiáng fú qí xīn
降伏其心。”

xū pú tí bó fó yán shì zūn rú shì yuàn yào yù wén
须菩提白佛言：“世尊！如是！愿乐欲闻。”

fó gào xū pú tí zhū pú sà shēng rú shì xīn suǒ yǒu yī qiè
佛告须菩提：“诸菩萨生如是心：‘所有一切

zhòng shēng zhòng shēng suǒ shè ruò luǎn shēng ruò tāi shēng ruò shī
众生、众生所摄，若卵生、若胎生、若湿

shēng ruò huà shēng ruò yǒu sè ruò wú sè ruò yǒu xiǎng ruò wú
生、若化生、若有色、若无色、若有想、若无

xiǎng ruò fēi yǒu xiǎng fēi wú xiǎng suǒ yǒu zhòng shēng jiè zhòng shēng
想、若非有想非无想，所有众生界、众生

suǒ shè wǒ jiē lìng rù wú yú niè pán ér miè dù zhī rú shì miè dù wú
所摄，我皆令入无余涅槃而灭度之。如是灭度无

liàng wú biān zhòng shēng shí wú zhòng shēng dé miè dù zhě hé yǐ gù
量无边众生，实无众生得灭度者。’何以故？

xū pú tí ruò pú sà yǒu zhòng shēng xiàng jí fēi pú sà hé yǐ gù
须菩提，若菩萨有众生相，即非菩萨。何以故

fēi xū pú tí ruò pú sà qǐ zhòngshēngxiàng rén xiàng shòuzhě
非？须菩提，若菩萨起众生相、人相、寿者
xiàng zé bù míng pú sà
相，则不名菩萨。

rú shí xiū xíng fēn dì sì
如实修行分第四

fù cì xū pú tí pú sà bú zhù yú shì xíng yú bù shī
“复次，须菩提，菩萨不住于事行于布施，
wú suǒ zhù xíng yú bù shī bú zhù sè bù shī bú zhù shēng xiāng
无所住行于布施，不住色布施，不住声、香、
wèi chù fǎ bù shī xū pú tí pú sà yīng rú shì bù shī bú
味、触、法布施。须菩提，菩萨应如是布施，不
zhù yú xiàngxiǎng hé yǐ gù ruò pú sà bú zhù xiàng bù shī qí fú
住于相想。何以故？若菩萨不住相布施，其福
dé jù bù kě sī liàng
德聚不可思量。

xū pú tí yú rǔ yì yún hé dōngfāng xū kōng kě sī liàng
“须菩提，于汝意云何？东方虚空可思量
fǒu
不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn
须菩提言：“不也，世尊！”

fó yán rú shì xū pú tí nán xī běi fāng sì wéishàng
佛言：“如是。须菩提，南西北方、四维上
xià xū kōng kě sī liàng fǒu
下虚空可思量不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn
须菩提言：“不也，世尊！”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí pú sà wú zhùxiàng
佛言：“如是，如是。须菩提。菩萨无住相
bù shī fú dé jù yì fù rú shì bù kě sī liàng
布施福德聚，亦复如是不可思量。”

fó fù gào xū pú tí pú sà dànyīng rú shì xíng yú bù shī
佛复告须菩提：“菩萨但应如是行于布施。

rú lái fēi yǒu wéi fēn dì wǔ

如来非有为分第五

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ xiàng chéng jiù jiàn rú lái fǒu
“须菩提，于意云何？可以相成就见如来不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn bù kě yǐ xiàng chéng jiù dé jiàn rú lái
须菩提言：“不也，世尊！不可以相成就得见如来。

hé yǐ gù rú lái suǒ shuō xiàng jí fēi xiàng
何以故？如来所说相即非相。”

fó gào xū pú tí fán suǒ yǒu xiàng jiē shì wàng yǔ ruò jiàn zhū xiàng fēi xiàng
佛告须菩提：“凡所有相，皆是妄语。若见诸相非相，

zé fēi wàng yǔ rú shì zhū xiàng fēi xiàng zé jiàn rú lái
则非妄语。如是诸相非相，则见如来。”

wǒ kōng fǎ fēn dì liù

我空法分第六

xū pú tí bó fó yán shì zūn pō yǒu zhòng shēng yú wèi lái shì mò shì
须菩提白佛言：“世尊！颇有众生，于未来世末世，

dé wén rú shì xiū duō luó zhāng jù shēng shí xiàng fǒu
得闻如是修多罗章句，生实相不？”

fó gào xū pú tí mò zuò shì shuō pō yǒu zhòng shēng yú wèi lái shì mò shì
佛告须菩提：“莫作是说：‘颇有众生，于未来世末世，

dé wén rú shì xiū duō luó zhāng jù shēng shí xiàng fǒu
得闻如是修多罗章句，生实相不？’”

fó fù gào xū pú tí yǒu wèi lái shì mò shì yǒu pú sà mó hē sà
佛复告须菩提：“有未来世末世，有菩萨摩诃萨，

fǎ yù miè shí yǒu chí jiè xiū fú dé zhì huì zhě yú cǐ xiū duō luó zhāng jù
法欲灭时，有持戒修福德智慧者，于此修多罗章句，

néng shēng xìn xīn yǐ cǐ wéi shí
能生信心，以此为实。”

fó fù gào xū pú tí dāng zhī bǐ pú sà mó hē sà fēi yú
佛复告须菩提：“当知彼菩萨摩诃萨，非于
yī fó èr fó sān sì wǔ fó suǒ xiū xínggòngyǎng fēi yú yī fó
一佛、二佛、三四五佛所修行供养，非于一佛、
èr fó sān sì wǔ fó suǒ ér zhòngshàngēn
二佛、三四五佛所而种善根。”

fó fù gào xū pú tí yǐ yú wú liàng bǎi qiānwàn zhū fó suǒ xiū
佛复告须菩提：“已于无量百千万诸佛所修
xínggòngyǎng wú liàng bǎi qiānwàn zhū fó suǒ zhòng zhū shàngēn wén shì
行供养，无量百千万诸佛所种诸善根。闻是
xiū duō luó nǎi zhì yī niànnéngshēngjìng xìn xū pú tí rú lái xī
修多罗，乃至一念能生净信，须菩提，如来悉
zhī shì zhū zhòngshēng rú lái xī jiàn shì zhū zhòngshēng xū pú tí
知是诸众生，如来悉见是诸众生。须菩提，
shì zhū pú sà shēng rú shì wú liàng fú dé jù qǔ rú shì wú liàng fú dé
是诸菩萨生如是无量福德聚，取如是无量福德。
hé yǐ gù xū pú tí shì zhū pú sà wú fù wǒ xiàng zhòngshēng
何以故？须菩提，是诸菩萨无复我相、众生
xiàng rén xiàng shòu zhě xiàng xū pú tí shì zhū pú sà wú fǎ xiàng
相、人相、寿者相。须菩提，是诸菩萨无法相
yì fēi wú fǎ xiàng wú xiàng yì fēi wú xiàng hé yǐ gù xū pú tí
亦非无法相，无相亦非无相。何以故？须菩提，
shì zhū pú sà ruò qǔ fǎ xiàng zé wéi zhuó wǒ rén zhòngshēng
是诸菩萨若取法相，则为著我、人、众生、
shòu zhě xū pú tí ruò shì pú sà yǒu fǎ xiàng jí zhuó wǒ xiàng
寿者。须菩提，若是菩萨有法相，即著我相、
rén xiàng zhòngshēng xiàng shòu zhě xiàng hé yǐ gù xū pú tí
人相、众生相、寿者相。何以故？须菩提，
bù yīng qǔ fǎ fēi bù qǔ fǎ yǐ shì yì gù rú lái chángshuō fá
不应取法，非不取法。以是义故，如来常说筏
yù fǎ mén shì fǎ yīngshě fēi shě fǎ gù
喻法门。是法应舍，非舍法故。”

fù cì fó gào huì mìng xū pú tí xū pú tí yú yì yún
复次，佛告慧命须菩提：“须菩提，于意云
hé rú lái dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yé rú lái yǒu suǒ
何，如来得阿耨多罗三藐三菩提耶？如来有所
shuō fǎ yé
说法耶？”

xū pú tí yán rú wǒ jiě fó suǒshuō yì wú yǒudìng fǎ rú
须菩提言："如我解佛所说义，无有定法如
lái dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yì wú yǒudìng fǎ rú lái kě
来得阿耨多罗三藐三菩提，亦无有定法如来可
shuō hé yǐ gù rú lái suǒshuō fǎ jiē bù kě qǔ bù kě shuō
说。何以故？如来所说法，皆不可取，不可说，
fēi fǎ fēi fēi fǎ hé yǐ gù yī qiè shèngrén jiē yǐ wú wéi fǎ dé
非法，非非法。何以故？一切圣人皆以无为法得
míng
名。"

jù zú gōng dé jiàoliàng fēn dì qī

具足功德校量分第七

xū pú tí yú yì yún hé ruò mǎnsān qiān dà qiān shì jiè
"须菩提，于意云何？若满三千大千世界
qī bǎo yǐ yòng bù shī xū pú tí yú yì yún hé shì shànnán zǐ
七宝以用布施。须菩提，于意云何？是善男子、
shàn nǚ rén suǒ dé fú dé nìngwéiduō fǒu
善女人所得福德宁为多不？"

xū pú tí yán shènduō pó qié pó shènduō xiū qié tuó
须菩提言："甚多。婆伽婆！甚多。修伽陀！
bǐ shànnán zǐ shàn nǚ rén dé fú shènduō hé yǐ gù shì zūn
彼善男子、善女人得福甚多。何以故？世尊！
shì fú dé jù jí fēi fú dé jù shì gù rú lái shuō fú dé jù fú dé
是福德聚即非福德聚，是故如来说福德聚福德
jù
聚。"

fó yán xū pú tí ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén yǐ mǎnsān
佛言须菩提："若善男子、善女人，以满三
qiān dà qiān shì jiè qī bǎo chí yòng bù shī ruò fù yú cǐ jīngzhōng shòu
千大千世界七宝持用布施；若复于此经中，受
chí nǎi zhì sì jù jì děngwèi tā rénshuō qí fú shèng bǐ wú liàng bù
持乃至四句偈等为他人说，其福胜彼无量不
kě shǔ hé yǐ gù xū pú tí yī qiè zhū fó ā nòuduō luó sānmiǎo
可数。何以故？须菩提，一切诸佛阿耨多罗三藐
sān pú tí fǎ jiē cóng cǐ jīngchū yī qiè zhū fó rú lái jiē cóng cǐ jīng
三菩提法皆从此经出，一切诸佛如来皆从此经

shēng xū pú tí suǒ wèi fó fǎ fó fǎ zhě jí fēi fó fǎ shì míng
生。须菩提，所谓佛法佛法者，即非佛法，是名
fó fǎ
佛法。

xū pú tí yú yì yún hé xū tuó huán néng zuò shì niàn
“须菩提，于意云何？须陀洹能作是念
wǒ dé xū tuó huánguǒ fǒu
‘我得须陀洹果’不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù shí wú yǒu fǎ
须菩提言：“不也。世尊！何以故？实无有法
míng xū tuó huán bú rù sè shēng xiāng wèi chù fǎ shì míng
名须陀洹，不入色声、香、味、触、法是名
xū tuó huán
须陀洹。”

fó yán xū pú tí yú yì yún hé sī tuó hánnéng zuò shì
佛言：“须菩提，于意云何？斯陀含能作是
niàn wǒ dé sī tuó hánguǒ fǒu
念‘我得斯陀含果’不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù shí wú yǒu fǎ
须菩提言：“不也。世尊！何以故？实无有法
míng sī tuó hán shì míng sī tuó hán
名斯陀含，是名斯陀含。”

xū pú tí yú yì yún hé ā nà hánnéng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何？阿那含能作是念‘我
dé ā nà hánguǒ fǒu
得阿那含果’不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù shí wú yǒu fǎ
须菩提言：“不也。世尊！何以故？实无有法
míng ā nà hán shì míng ā nà hán
名阿那含，是名阿那含。”

xū pú tí yú yì yún hé ā luó hànnéng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何？阿罗汉能作是念‘我
dé ā luó hànguǒ fǒu
得阿罗汉果’不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù shí wú yǒu fǎ
须菩提言：“不也。世尊！何以故？实无有法
míng ā luó hàn shì zūn ruò ā luó hàn zuò shì niàn wǒ dé ā luó hàn
名阿罗汉。世尊！若阿罗汉作是念‘我得阿罗汉’，

jí wéizhuó wǒ rén zhòngshēng shòuzhě shì zūn fó shuō wǒ
即为著我、人、众生、寿者。世尊！佛说我

dé wú zhēngsānmèi zuì wéi dì yī shì zūnshuō wǒ shì lí yù ā luó hàn
得无诤三昧最为第一，世尊说我是离欲阿罗汉。

shì zūn wǒ bú zuò shì niàn wǒ shì lí yù ā luó hàn shì zūn
世尊，我不作是念‘我是离欲阿罗汉’。世尊！

wǒ ruò zuò shì niàn wǒ dé ā luó hàn shì zūn zé bù shuō wǒ wú zhēng
我若作是念‘我得阿罗汉’，世尊则不说我无诤

héng dì yī yǐ xū pú tí shí wú suǒxíng ér míng xū pú tí wú zhēng
行第一；以须菩提实无所行而名须菩提无诤

wú zhēnghéng
无诤行。”

fó gào xū pú tí yú yì yún hé rú lái xī zài rándēng fó
佛告须菩提：“于意云何？如来昔在燃灯佛

suǒ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǎ fǒu
所得阿耨多罗三藐三菩提法不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn rú lái zài rándēng fó suǒ
须菩提言：“不也。世尊！如来在燃灯佛所，

yú fǎ shí wú suǒ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
于法实无所得阿耨多罗三藐三菩提。”

fó gào xū pú tí ruò pú sà zuò shì yán wǒ zhuāngyán fó
佛告须菩提：“若菩萨作是言：‘我庄严佛

guó tǔ bǐ pú sà bù shí yǔ hé yǐ gù xū pú tí rú lái suǒ
国土。’彼菩萨不实语。何以故？须菩提，如来所

shuōzhuāngyán fó tǔ zhě zé fēi zhuāngyán shì míngzhuāngyán fó tǔ
说庄严佛土者，则非庄严，是名庄严佛土。

shì gù xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì shēngqīngjìng xīn
是故，须菩提，诸菩萨摩诃萨应如是生清净心

ér wú suǒ zhù bú zhù sè shēng xīn bú zhùshēng xiāng wèi chù
而无所住，不住色生心，不住声、香、味、触、

fǎ shēng xīn yīng wú suǒ zhù ér shēng qí xīn
法生心，应无所住而生其心。

xū pú tí pì rú yǒu rén shēn rú xū mí shānwáng xū
“须菩提，譬如有人，身如须弥山王，须

pú tí yú yì yún hé shì shēnwéi dà fǒu
菩提，于意云何？是身为大不？”

xū pú tí yán shèn dà shì zūn hé yǐ gù fó shuō fēi
须菩提言：“甚大。世尊！何以故？佛说非

shēn shì míng dà shēn bǐ shēn fēi shēn shì míng dà shēn
身，是名大身；彼身非身，是名大身。”

fó yán xū pú tí rú héng hé zhōng suǒ yǒu shā shù rú shì
佛言：“须菩提，如恒河中所有沙数，如是

shā děng héng hé yú yì yún hé shì zhū héng hé shā nìng wéi duō
沙等恒河。于意云何？是诸恒河沙宁为多

fǒu
不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn dàn zhū héng hé shàng duō
须菩提言：“甚多。世尊！但诸恒河尚多

wú shù hé kuàng qí shā
无数，何况其沙？”

fó yán xū pú tí wǒ jīn shí yángào rǔ ruò yǒu shànnán
佛言：“须菩提，我今实言告汝，若有善男

zǐ shàn nǚ rén yǐ qī bǎomǎn ěr suǒ héng shā shù shì jiè yǐ shī zhū
子、善女人，以七宝满尔所恒沙数世界以施诸

fó rú lái xū pú tí yú yì yún hé bǐ shànnán zǐ shàn nǚ rén
佛如来。须菩提，于意云何？彼善男子、善女人

dé fú duō fǒu
得福多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn bǐ shànnán zǐ shàn nǚ
须菩提言：“甚多。世尊！彼善男子、善女

rén dé fú shènduō
人得福甚多。”

fó gào xū pú tí yǐ qī bǎomǎn ěr suǒ héng hé shā shì jiè
佛告须菩提：“以七宝满尔所恒河沙世界

chí yòng bù shī ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén yú cǐ fǎ mén nǎi zhì
持用布施；若善男子、善女人，于此法门乃至

shòu chí sì jù jì děng wèi tā rén shuō ér cǐ fú dé shèng qián fú dé
受持四句偈等为他人说，而此福德胜前福德

wú liàng ā sēng qí
无量阿僧祇。

fù cì xū pú tí suí suǒ yǒu chù shuō shì fǎ mén nǎi zhì sì
“复次，须菩提，随所有处说是法门乃至四

jù jì děng dāng zhī cǐ chù yī qiè shì jiān tiān rén ā xiū luó
句偈等，当知此处，一切世间天、人、阿修罗

jiē yīng gòng yǎng rú fó tǎ miào hé kuàng yǒu rén jìn néng shòu chí dú
皆应供养，如佛塔庙，何况有人尽能受持读

sòng cǐ jīng
诵此经？

xū pú tí dāng zhī shì rén chéng jiù zuì shàng dì yī xī yǒu
“须菩提，当知是人成就最上第一希有

zhī fǎ ruò shì jīng diǎn suǒ zài zhī chù zé wéi yǒu fó ruò zūn zhòng
之法。若是经典所在之处，则为有佛，若尊重

shì fó
似佛。”

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn dāng hé míng cǐ fǎ
尔时，须菩提白佛言：“世尊！当何名此法

mén wǒ děng yún hé fèng chí
门？我等云何奉持？”

fó gào xū pú tí shì fǎ mén míng wéi jīn gāng bō rě bō luó
佛告须菩提：“是法门名为金刚般若波罗

mì yǐ shì míng zì rǔ dāng fèng chí hé yǐ gù xū pú tí
蜜，以是名字，汝当奉持。何以故？须菩提，

fó shuō bō rě bō luó mì zé fēi bō rě bō luó mì xū pú tí yú
佛说般若波罗蜜，则非般若波罗蜜。须菩提，于

yì yún hé rú lái yǒu suǒ shuō fǎ fǒu
意云何？如来有所说法不？”

xū pú tí yán shì zūn rú lái wú suǒ shuō fǎ
须菩提言：“世尊！如来无所说法。”

xū pú tí yú yì yún hé sān qiān dà qiān shì jiè suǒ yǒu
“须菩提，于意云何？三千大千世界所有

wēi chén shì wéi duō fǒu
微尘是为多不？”

xū pú tí yán bǐ wēi chén shèn duō shì zūn
须菩提言：“彼微尘甚多。世尊！”

xū pú tí shì zhū wēi chén rú lái shuō fēi wēi chén shì
“须菩提，是诸微尘，如来说非微尘，是

míng wēi chén rú lái shuō shì jiè fēi shì jiè shì míng shì jiè
名微尘。如来说世界，非世界，是名世界。”

fó yán xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ sān shí èr dà rén
佛言：“须菩提，于意云何？可以三十二大人

xiàng jiàn rú lái fǒu
相见如来不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù rú lái shuō
须菩提言：“不也。世尊！何以故？如来说

sān shí èr dà rén xiàng jí shì fēi xiàng shì míng sān shí èr dà rén xiàng
三十二大人相，即是非相，是名三十二大人相。”

fó yán xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ
佛言：“须菩提，若有善男子、善女人，以

héng hé shā děng shēn mìng bù shī ruò fù yǒu rén yú cǐ fǎ mén zhōng
恒河沙等身命布施；若复有人，于此法门中

nǎi zhì shòu chí sì jù jì děng wèi tā rén shuō qí fú shèn duō wú liàng
乃至受持四句偈等为他人说，其福甚多无量

ā sēng qí
阿僧祇。”

ěr shí xū pú tí wén shuō shì jīng shēn jiě yì qù tì lèi bēi
尔时，须菩提闻说是经，深解义趣，涕泪悲

qì mén lèi ér bó fó yán xī yǒu pó qié pó xī yǒu xiū
泣，扪泪而白佛言：“希有！婆伽婆！希有！修

qié tuó fó shuō rú shì shèn shēn fǎ mén wǒ cóng xī lái suǒ dé huì yǎn
伽陀！佛说如是甚深法门，我从昔来所得慧眼，

wèi céng dé wén rú shì fǎ mén
未曾得闻如是法门。”

hé yǐ gù xū pú tí fó shuō bō rě bō luó mì jí fēi
“何以故？须菩提，佛说般若波罗蜜，即非

bō rě bō luó mì
般若波罗蜜。”

shì zūn ruò fù yǒu rén dé wén shì jīng xìn xīn qīng jìng
“世尊！若复有人，得闻是经，信心清净，

zé shēng shí xiàng dāng zhī shì rén chéng jiù dì yī xī yǒu gōng dé shì
则生实相，当知是人成就第一希有功德。世

zūn shì shí xiàng zhě zé shì fēi xiàng shì gù rú lái shuō míng shí xiàng
尊！是实相者，则是非相，是故如来说名实相

shí xiàng
实相。

shì zūn wǒ jīn dé wén rú shì fǎ mén xìn jiě shòu chí bù zú
“世尊！我今得闻如是法门，信解受持不足

wéi nán ruò dāng lái shì qí yǒu zhòng shēng dé wén shì fǎ mén xìn jiě
为难。若当来世，其有众生得闻是法门信解

shòu chí shì rén zé wéi dì yī xī yǒu hé yǐ gù cǐ rén wú wǒ xiàng
受持，是人则为第一希有！何以故？此人无我相、

rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu zhě xiàng hé yǐ gù wǒ xiàng jí
人相、众生相、寿者相。何以故？我相即
shì fēi xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu zhě xiàng jí shì fēi xiàng
是非相，人相、众生相、寿者相即是非相。
hé yǐ gù lí yī qiè zhū xiàng zé míng zhū fó
何以故？离一切诸相，则名诸佛。”

fó gào xū pú tí rú shì rú shì ruò fù yǒu rén dé wén
佛告须菩提：“如是，如是。若复有人得闻
shì jīng bù jīng bú bù bú wèi dāng zhī shì rén shèn wéi xī yǒu hé
是经不惊、不怖、不畏，当知是人甚为希有。何
yǐ gù xū pú tí rú lái shuō dì yī bō luó mì fēi dì yī bō luó
以故？须菩提，如来说第一波罗蜜，非第一波罗
mì rú lái shuō dì yī bō luó mì zhě bǐ wú liàng zhū fó yì shuō bō
蜜。如来说第一波罗蜜者，彼无量诸佛亦说波
luó mì shì míng dì yī bō luó mì
罗蜜是名第一波罗蜜。

xū pú tí rú lái shuō rěn rǔ bō luó mì jí fēi rěn rǔ bō
“须菩提，如来说忍辱波罗蜜，即非忍辱波
luó mì hé yǐ gù xū pú tí rú wǒ xī wéi gē lì wáng gē jié
罗蜜。何以故？须菩提，如我昔为歌利王割截
shēn tǐ wǒ yú ěr shí wú wǒ xiàng wú zhòng shēng xiàng wú rén xiàng
身体，我于尔时无我相、无众生相、无人相、
wú shòu zhě xiàng wú xiàng yì fēi wú xiàng hé yǐ gù xū pú tí
无寿者相，无相亦非无相。何以故？须菩提，
wǒ yú wǎng xī jié jié zhī jiě shí ruò yǒu wǒ xiàng zhòng shēng xiàng
我于往昔节节支解时，若有我相、众生相、
rén xiàng shòu zhě xiàng yīng shēng chēn hèn
人相、寿者相，应生瞋恨。

xū pú tí yòu niàn guò qù yú wǔ bǎi shì zuò rěn rǔ xiān rén
“须菩提，又念过去于五百世作忍辱仙人，
yú ěr suǒ shì wú wǒ xiàng wú zhòng shēng xiàng wú rén xiàng wú
于尔所世，无我相、无众生相、无人相、无
shòu zhě xiàng
寿者相。

shì gù xū pú tí pú sà yīng lí yī qiè xiàng fā ā nòu duō
“是故，须菩提，菩萨应离一切相发阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xīn hé yǐ gù ruò xīn yǒu zhù zé wéi fēi zhù
罗三藐三菩提心。何以故？若心有住，则为非住。

bù yīng zhù sè shēng xīn bù yīng zhù shēng xiāng wèi chù fǎ shēng
不应住色生心，不应住声、香、味、触、法生
xīn yīng shēng wú suǒ zhù xīn shì gù fó shuō pú sà xīn bú zhù sè
心，应生无所住心。是故，佛说菩萨心不住色
bù shī xū pú tí pú sà wèi lì yì yī qiè zhòng shēng yīng rú shì
布施。须菩提，菩萨为利益一切众生，应如是
bù shī
布施。”

xū pú tí yán shì zūn yī qiè zhòng shēng xiàng jí shì fēi xiàng
须菩提言：“世尊！一切众生相即是非相。
hé yǐ gù rú lái shuō yī qiè zhòng shēng jí fēi zhòng shēng
何以故？如来说一切众生即非众生。”

xū pú tí rú lái shì zhēn yǔ zhě shí yǔ zhě rú yǔ zhě
“须菩提，如来是真语者、实语者、如语者、
bú yì yǔ zhě xū pú tí rú lái suǒ dé fǎ suǒ shuō fǎ wú shí wú
不异语者。须菩提，如来所得法所说法，无实无
wàng yǔ
妄语。

zhēn rú fēn dì bā
真如分第八

xū pú tí pì rú yǒu rén rù àn zé wú suǒ jiàn ruò pú
“须菩提，譬如有人入暗，则无所见；若菩
sà xīn zhù yú shì ér xíng bù shī yì fù rú shì xū pú tí pì rú
萨心住于事而行布施，亦复如是。须菩提，譬如
rén yǒu mù yè fēn yǐ jìn rì guāng míng zhào jiàn zhǒng zhǒng sè
人有目，夜分已尽，日光明照，见种种色；
ruò pú sà bú zhù yú shì xíng yú bù shī yì fù rú shì
若菩萨不住于事行于布施，亦复如是。

fù cì xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén néng
“复次，须菩提，若有善男子、善女人，能
yú cǐ fǎ mén shòu chí dú sòng xiū xíng zé wéi rú lái yǐ fó zhì
于此法门受持、读诵、修行，则为如来以佛智
huì xī zhī shì rén xī jiàn shì rén xī jué shì rén jiē dé chéng
慧，悉知是人，悉见是人，悉觉是人，皆得成
jiù wú liàng wú biān gōng dé jù
就无量无边功德聚。

xū pú tí ruò yǒu shànnán zǐ shàn nǚ rén chū rì fēn yǐ
“须菩提，若有善男子、善女人，初日分以

héng hé shā děng shēn bù shī zhōng rì fēn fù yǐ héng hé shā děng shēn
恒河沙等身布施，中日分复以恒河沙等身

bù shī hòu rì fēn fù yǐ héng hé shā děng shēn bù shī rú shì shě héng
布施，后日分复以恒河沙等身布施，如是舍恒

hé shā děng wú liàng shēn rú shì bǎi qiān wàn yì nà yóu tā jié yǐ shēn
河沙等无量身，如是百千万亿那由他劫以身

bù shī ruò fù yǒu rén wén cǐ fǎ mén xìn xīn bú bàng qí fú
布施。若复有人，闻此法门，信心不谤，其福

shèng bǐ wú liàng ā sēng qí hé kuàng shū xiě shòu chí dú sòng
胜彼无量阿僧祇，何况书写、受持、读诵、

xiū xíng wèi rén guǎng shuō
修行、为人广说？

lì yì fēn dì jiǔ

利益分第九

xū pú tí yǐ yào yán zhī shì jīng yǒu bù kě sī yì bù
“须菩提，以要言之，是经有不可思议、不

kě chēng liáng wú biān gōng dé cǐ fǎ mén rú lái wèi fā dà shèng
可称量、无边功德。此法门，如来为发大乘

zhě shuō wèi fā zuì shàng shèng zhě shuō ruò yǒu rén néng shòu chí dú
者说，为发最上乘者说。若有人能受持、读

sòng xiū xíng cǐ jīng guǎng wèi rén shuō rú lái xī zhī shì rén xī
诵、修行此经，广为人说，如来悉知是人，悉

jiàn shì rén jiē chéng jiù bù kě sī yì bù kě chēng wú yǒu biān
见是人，皆成就不可思议、不可称、无有边、

wú liàng gōng dé jù rú shì rén děng zé wéi hè dàn rú lái ā nòu duō
无量功德聚。如是人等，则为荷担如来阿耨多

luó sān miǎo sān pú tí hé yǐ gù xū pú tí ruò yào xiǎo fǎ zhě
罗三藐三菩提。何以故？须菩提，若乐小法者，

zé yú cǐ jīng bù néng shòu chí dú sòng xiū xíng wèi rén jiě shuō
则于此经不能受持、读诵、修行、为人解说。

ruò yǒu wǒ jiàn zhòng shēng jiàn rén jiàn shòu zhě jiàn yú cǐ fǎ mén
若有我见、众生见、人见、寿者见，于此法门

néng shòu chí dú sòng xiū xíng wèi rén jiě shuō zhě wú yǒu shì chù
能受持、读诵、修行，为人解说者，无有是处。

xū pú tí zài zài chù chù ruò yǒu cǐ jīng yī qiè shì jiān tiān
“须菩提，在在处处若有此经，一切世间天、
rén ā xiū luó suǒ yīng gòng yǎng dāng zhī cǐ chù zé wéi shì tǎ
人、阿修罗所应供养。当知此处，则为是塔，
jiē yīng gōng jìng zuò lǐ wéi rào yǐ zhū huā xiāng ér sàn qí chù
皆应恭敬，作礼围绕，以诸华香而散其处。

fù cì xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén shòu chí
“复次，须菩提，若善男子、善女人受持
dú sòng cǐ jīng wéi rén qīng jiàn hé yǐ gù shì rén xiān shì zuì yè yīng
读诵此经，为人轻贱。何以故？是人先世罪业应
duò è dào yǐ jīn shì rén qīng jiàn gù xiān shì zuì yè zé wéi xiāo miè
堕恶道，以今世人轻贱故，先世罪业则为消灭，
dāng dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
当得阿耨多罗三藐三菩提。

xū pú tí wǒ niàn guò qù wú liàng ā sēng qí ā sēng qí jié
“须菩提，我念过去无量阿僧祇阿僧祇劫，
yú rán dēng fó qián dé zhí bā shí sì yì nà yóu tā bǎi qiān wàn zhū fó
于燃灯佛前得值八十四亿那由他百千万诸佛，
wǒ jiē qīn chéng gòng yǎng wú kōng guò zhě xū pú tí rú shì wú liàng
我皆亲承供养无空过者。须菩提，如是无量
zhū fó wǒ jiē qīn chéng gòng yǎng wú kōng guò zhě ruò fù yǒu rén yú
诸佛，我皆亲承供养无空过者。若复有人，于
hòu shì mò shì néng shòu chí dú sòng xiū xíng cǐ jīng suǒ dé gōng dé
后世末世能受持、读诵、修行此经，所得功德，
wǒ suǒ gòng yǎng zhū fó gōng dé yú bǐ bǎi fēn bù jí yī qiān wàn yì
我所供养诸佛功德于彼百分不及一、千万亿
fēn nǎi zhì suàn shù pì yù suǒ bù néng jí
分乃至算数譬喻所不能及。

xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén yú hòu shì mò
“须菩提，若有善男子、善女人，于后世末
shì yǒu shòu chí dú sòng xiū xíng cǐ jīng suǒ dé gōng dé ruò wǒ
世，有受持、读诵、修行此经，所得功德若我
jù shuō zhě huò yǒu rén wén xīn zé kuáng luàn yí huò bú xìn xū
具说者，或有人闻，心则狂乱，疑惑不信。须
pú tí dāng zhī shì fǎ mén bù kě sī yì guǒ bào yì bù kě sī yì
菩提，当知是法门不可思议，果报亦不可思议。”

duàn yí fēn dì shí

断疑分第十

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn yún hé pú sà fā ā
尔时，须菩提白佛言：“世尊！云何菩萨发阿
nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn yún hé zhù yún hé xiū xíng yún
耨多罗三藐三菩提心？云何住？云何修行？云
hé xiáng fú qí xīn
何降伏其心？”

fó gào xū pú tí pú sà fā ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí
佛告须菩提：“菩萨发阿耨多罗三藐三菩提
xīn zhě dāngshēng rú shì xīn wǒ yīngmiè dù yī qiè zhòngshēng lìng
心者，当生如是心：‘我应灭度一切众生，令
rù wú yú niè pán jiè rú shì miè dù yī qiè zhòngshēng yǐ ér wú yī
入无余涅槃界。如是灭度一切众生已，而无一
zhòngshēng shí miè dù zhě hé yǐ gù xū pú tí ruò pú sà yǒu
众生实灭度者。’何以故？须菩提，若菩萨有
zhòngshēngxiàng rénxiàng shòuzhěxiàng zé fēi pú sà hé yǐ gù
众生相、人相、寿者相，则非菩萨。何以故？
xū pú tí shí wú yǒu fǎ míngwéi pú sà fā ā nòuduō luó sānmiǎosān
须菩提，实无有法名为菩萨发阿耨多罗三藐三
pú tí xīn zhě
菩提心者。

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yú rándēng fó suǒ yǒu
“须菩提，于意云何？如来于燃灯佛所，有
fǎ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǒu
法得阿耨多罗三藐三菩提不？”

xū pú tí bó fó yán fú yě shì zūn rú wǒ jiě fó suǒshuō
须菩提白佛言：“不也。世尊！如我解佛所说
yì fó yú rándēng fó suǒ wú yǒu fǎ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān
义，佛于燃灯佛所，无有法得阿耨多罗三藐三
pú tí
菩提。”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí shí wú yǒu fǎ rú lái
佛言：“如是，如是。须菩提，实无有法如来
yú rándēng fó suǒ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí
于燃灯佛所得阿耨多罗三藐三菩提。须菩提，

ruò yǒu fǎ rú lái dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě rán dēng fó
若有法如来得阿耨多罗三藐三菩提者，燃灯佛

zé bù yǔ wǒ shòu jì rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó hào shì jiā
则不与我授记：‘汝于来世，当得作佛，号释迦

móu ní yǐ shí wú yǒu fǎ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shì
牟尼。’以实无有法得阿耨多罗三藐三菩提，是

gù rán dēng fó yǔ wǒ shòu jì zuò rú shì yán mó nà pó rǔ
故，燃灯佛与我授记，作如是言：‘摩那婆，汝

yú lái shì dāng dé zuò fó hào shì jiā móu ní hé yǐ gù xū
于来世，当得作佛，号释迦牟尼。’何以故？须

pú tí yán rú lái zhě jí shí zhēn rú xū pú tí ruò yǒu rén yán
菩提，言如来者，即实真如。须菩提，若有人言

rú lái dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě shì rén bù shí yǔ xū
如来得阿耨多罗三藐三菩提者，是人不实语。须

pú tí shí wú yǒu fǎ fó dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú
菩提，实无有法佛得阿耨多罗三藐三菩提。须菩

tí rú lái suǒ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yú shì zhōng bù
提，如来所得阿耨多罗三藐三菩提，于是中不

shí bú wàng yǔ shì gù rú lái shuō yī qiè fǎ jiē shì fó fǎ xū
实不妄语。是故，如来说一切法皆是佛法。须

pú tí suǒyán yī qiè fǎ yī qiè fǎ zhě jí fēi yī qiè fǎ shì gù
菩提，所言一切法一切法者，即非一切法，是故

míng yī qiè fǎ
名一切法。

xū pú tí pì rú yǒu rén qí shēnmiào dà
“须菩提，譬如有人，其身妙大。”

xū pú tí yán shì zūn rú lái shuō rén shēnmiào dà jí fēi
须菩提言：“世尊！如来说人身妙大，即非

dà shēn shì gù rú lái shuōmíng dà shēn
大身，是故如来说名大身。”

fó yán xū pú tí pú sà yì rú shì ruò zuò shì yán
佛言：“须菩提，菩萨亦如是，若作是言：

wǒ dāngmiè dù wú liàngzhòngshēng zé fēi pú sà
‘我当灭度无量众生。’则非菩萨。”

fó yán xū pú tí yú yì yún hé pō yǒu shí fǎ míngwéi
佛言：“须菩提，于意云何？颇有实法名为

pú sà fǒu
菩萨不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn shí wú yǒu fǎ míngwéi pú
须菩提言：“不也。世尊！实无有法名为菩
sà shì gù fó shuō yī qiè fǎ wú zhòngshēng wú rén wú shòuzhě
萨。是故，佛说一切法无众生、无人、无寿者。”

xū pú tí ruò pú sà zuò shì yán wǒ zhuāngyán fó guó
“须菩提，若菩萨作是言：‘我庄严佛国
tǔ shì bù míng pú sà hé yǐ gù rú lái shuōzhuāngyán fó tǔ
土。’是不名菩萨。何以故？如来说庄严佛土
zhuāngyán fó tǔ zhě jí fēi zhuāngyán shì míngzhuāngyán fó guó tǔ
庄严佛土者，即非庄严，是名庄严佛国土。

xū pú tí ruò pú sà tōng dá wú wǒ wú wǒ fǎ zhě rú lái shuōmíng
须菩提，若菩萨通达无我无我法者，如来说名
zhēn shí pú sà
真实菩萨。

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu ròu yǎn fǒu
“须菩提，于意云何？如来有肉眼不？”

xū pú tí yán rú shì shì zūn rú lái yǒu ròu yǎn
须菩提言：“如是。世尊！如来有肉眼。”

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒutiānyǎn fǒu
佛言：“须菩提，于意云何？如来有天眼不？”

xū pú tí yán rú shì shì zūn rú lái yǒutiānyǎn
须菩提言：“如是。世尊！如来有天眼。”

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu huì yǎn fǒu
佛言：“须菩提，于意云何？如来有慧眼不？”

xū pú tí yán rú shì shì zūn rú lái yǒu huì yǎn
须菩提言：“如是。世尊！如来有慧眼。”

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fǎ yǎn fǒu
佛言：“须菩提，于意云何？如来有法眼不？”

xū pú tí yán rú shì shì zūn rú lái yǒu fǎ yǎn
须菩提言：“如是。世尊！如来有法眼。”

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fó yǎn fǒu
佛言：“须菩提，于意云何？如来有佛眼不？”

xū pú tí yán rú shì shì zūn rú lái yǒu fó yǎn
须菩提言：“如是。世尊！如来有佛眼。”

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rú héng hé zhōng suǒ yǒu
佛言：“须菩提，于意云何？如恒河中所有
shā fó shuō shì shā fǒu
沙，佛说是沙不？”

xū pú tí yán rú shì shì zūn rú lái shuō shì shā
须菩提言："如是。世尊！如来说是沙。"

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rú yī héng hé zhōng suǒ
佛言："须菩提，于意云何？如一恒河中所

yǒu shā yǒu rú shì děng héng hé shì zhū héng hé suǒ yǒu shā shù fó shì
有沙，有如是等恒河，是诸恒河所有沙数佛世

jiè rú shì shì jiè nìng wéi duō fǒu
界，如是世界宁为多不？"

xū pú tí yán bǐ shì jiè shèn duō shì zūn
须菩提言："彼世界甚多。世尊！"

fó yán xū pú tí ěr suǒ shì jiè zhōng suǒ yǒu zhòng shēng
佛言："须菩提，尔所世界中所有众生，

ruò gān zhǒng xīn zhù rú lái xī zhī hé yǐ gù rú lái shuō zhū xīn
若干种心住，如来悉知。何以故？如来说诸心

zhù jiē wéi fēi xīn zhù shì míng wéi xīn zhù hé yǐ gù xū pú tí
住，皆为非心住，是名为心住。何以故？须菩提，

guò qù xīn bù kě dé xiàn zài xīn bù kě dé wèi lái xīn bù kě dé
过去心不可得，现在心不可得，未来心不可得。

xū pú tí yú yì yún hé ruò yǒu rén yǐ mǎn sān qiān dà
"须菩提，于意云何？若有人，以满三千大

qiān shì jiè qī bǎo chí yòng bù shī shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ
千世界七宝持用布施，是善男子、善女人，以

shì yīn yuán dé fú duō fǒu
是因缘，得福多不？"

xū pú tí yán rú shì shì zūn cǐ rén yǐ shì yīn yuán
须菩提言："如是。世尊！此人以是因缘，

dé fú shèn duō
得福甚多。"

fó yán rú shì rú shì xū pú tí bǐ shàn nán zǐ
佛言："如是，如是。须菩提，彼善男子、

shàn nǚ rén yǐ shì yīn yuán dé fú dé jù duō xū pú tí ruò fú
善女人，以是因缘得福德聚多。须菩提，若福

dé jù yǒu shí rú lái zé bù shuō fú dé jù fú dé jù
德聚有实，如来则不说福德聚福德聚。

xū pú tí yú yì yún hé fó kě yǐ jù zú sè shēn jiàn
"须菩提，于意云何？佛可以具足色身见

fǒu
不？"

xū pú tí yán fú yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ sè shēn
须菩提言："不也。世尊！如来不应以色身
jiàn hé yǐ gù rú lái shuō jù zú sè shēn jí fēi jù zú sè shēn
见。何以故？如来说具足色身，即非具足色身，
shì gù rú lái shuōmíng jù zú sè shēn
是故如来说名具足色身。"

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rú lái kě yǐ jù zú zhū
佛言："须菩提，于意云何？如来可以具足诸
xiàngjiàn fǒu
相见不？"

xū pú tí yán fú yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú zhū
须菩提言："不也。世尊！如来不应以具足诸
xiàngjiàn hé yǐ gù rú lái shuōzhūxiàng jù zú jí fēi jù zú
相见。何以故？如来说诸相具足，即非具足，
shì gù rú lái shuōmíngzhūxiàng jù zú
是故如来说名诸相具足。"

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rǔ wèi rú lái zuò shì
佛言："须菩提，于意云何？汝谓如来作是
niàn wǒ dāngyǒu suǒshuō fǎ yé xū pú tí mò zuò shì niàn
念'我当有所说法'耶？须菩提，莫作是念。
hé yǐ gù ruò rén yán rú lái yǒu suǒshuō fǎ jí wéibàng fó bù
何以故？若人言如来有所说法，即为谤佛，不
néng jiě wǒ suǒshuō gù hé yǐ gù xū pú tí rú lái shuō fǎ shuō
能解我所说故。何以故？须菩提，如来说法说
fǎ zhě wú fǎ kě shuō shì míngshuō fǎ
法者，无法可说，是名说法。"

ěr shí huì mìng xū pú tí bó fó yán shì zūn pō yǒuzhòng
尔时，慧命须菩提白佛言："世尊！颇有众
shēng yú wèi lái shì wénshuō shì fǎ shēng xìn xīn fǒu
生于未来世，闻说是法生信心不？"

fó yán xū pú tí bǐ fēi zhòngshēng fēi bú zhòngshēng
佛言："须菩提，彼非众生，非不众生。
hé yǐ gù xū pú tí zhòngshēngzhòngshēngzhě rú lái shuō fēi
何以故？须菩提，众生众生者，如来说非
zhòngshēng shì míngzhòngshēng
众生，是名众生。"

fó yán xū pú tí yú yì yún hé rú lái dé ā nòuduō luó
佛言："须菩提，于意云何？如来得阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí yé
三藐三菩提耶？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn shì zūn wú yǒushǎo fǎ
须菩提言：“不也。世尊！世尊！无有少法

rú lái dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
如来得阿耨多罗三藐三菩提。”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí wǒ yú ā nòuduō luó
佛言：“如是，如是。须菩提，我于阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí nǎi zhì wú yǒushǎo fǎ kě dé shì míng ā nòuduō
三藐三菩提，乃至无有少法可得，是名阿耨多

luó sānmiǎosān pú tí
罗三藐三菩提。

fù cì xū pú tí shì fǎ píngděng wú yǒugāo xià shì
“复次，须菩提，是法平等，无有高下，是

míng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ wú zhòngshēng wú rén
名阿耨多罗三藐三菩提。以无众生、无人、

wú shòuzhě dé píngděng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yī qiè shàn
无寿者得平等阿耨多罗三藐三菩提，一切善

fǎ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí suǒyánshàn fǎ
法得阿耨多罗三藐三菩提。须菩提，所言善法

shàn fǎ zhě rú lái shuō fēi shàn fǎ shì míngshàn fǎ
善法者，如来说非善法，是名善法。

xū pú tí sānqiān dà qiān shì jiè zhōng suǒyǒu zhū xū mí
“须菩提，三千大千世界中，所有诸须弥

shānwáng rú shì děng qī bǎo jù yǒu rén chí yòng bù shī ruò rén yǐ
山王，如是等七宝聚，有人持用布施；若人以

cǐ bō rě bō luó mì jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí dú sòng
此般若波罗蜜经，乃至四句偈等，受持读诵，

wèi tā rénshuō yú qián fú dé bǎi fēn bù jí yī qiānfēn bù jí yī
为他人说，于前福德百分不及一、千分不及一、

bǎi qiānwànfēn bù jí yī gē luó fēn bù jí yī shù fēn bù jí yī
百千万分不及一、歌罗分不及一、数分不及一、

yōu bō ní shā tuó fēn bù jí yī nǎi zhì suànshù pì yù suǒ bù néng jí
优波尼沙陀分不及一，乃至算数譬喻所不能及。

xū pú tí yú yì yún hé rǔ wèi rú lái zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何？汝谓如来作是念‘我

dù zhòngshēng yé xū pú tí mò zuò shì niàn hé yǐ gù shí
度众生’耶？须菩提，莫作是念！何以故？实

wú yǒuzhòngshēng rú lái dù zhě
无有众 生 如来度者。”

fó yán xū pú tí ruò yǒu shí zhòngshēng rú lái dù zhě rú
佛言：“须菩提，若有实 众 生 如来度者，如

lái zé yǒu wǒ rén zhòngshēng shòuzhěxiàng xū pú tí rú
来则有我、人、众 生 、寿者相。须菩提，如

lái shuōyǒu wǒ zhě zé fēi yǒu wǒ ér máodào fán fū shēngzhě yǐ
来说有我者，则非有我；而毛道凡夫 生 者，以

wéiyǒu wǒ xū pú tí máodào fán fū shēngzhě rú lái shuōmíng fēi
为有我。须菩提，毛道凡夫 生 者，如来说 名非

shēng shì gù yánmáodào fán fū shēng
生，是故言毛道凡夫 生 。

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ xiàngchéng jiù dé jiàn rú
“须菩提，于意云何？可以相 成 就得见如

lái fǒu
来不？”

xū pú tí yán rú wǒ jiě rú lái suǒshuō yì bù yǐ xiàng
须菩提言：“如我解如来所说义，不以相

chéng jiù dé jiàn rú lái
成 就得见如来。”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí bù yǐ xiàngchéng jiù
佛言：“如是，如是。须菩提，不以相 成 就

dé jiàn rú lái
得见如来。”

fó yán xū pú tí ruò yǐ xiàngchéng jiù guān rú lái zhě
佛言：“须菩提，若以相 成 就观如来者，

zhuàn lún shèngwángyīng shì rú lái shì gù fēi yǐ xiàngchéng jiù dé jiàn
转 轮 圣 王 应是如来，是故非以相 成 就得见

rú lái
如来。”

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
尔时，世尊而说偈言：

ruò yǐ sè jiàn wǒ yǐ yīn shēng qiú wǒ
若以色见我 以音 声 求我

shì rén xíng xié dào bù néng jiàn rú lái
是人行邪道 不 能 见如来

bǐ rú lái miào tǐ jí fǎ shēn zhū fó
彼如来 妙 体 即法 身 诸佛

fǎ tǐ bù kě jiàn bǐ shí bù néng zhī
法体不可见 彼识不能知

xū pú tí yú yì yún hé rú lái kě yǐ xiàngchéng jiù dé
“须菩提，于意云何？如来可以相成就得

ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yé xū pú tí mò zuò shì niàn
阿耨多罗三藐三菩提耶？须菩提，莫作是念：

rú lái yǐ xiàngchéng jiù dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
‘如来以相成就，得阿耨多罗三藐三菩提’！

xū pú tí rǔ ruò zuò shì niàn pú sà fā ā nòuduō luó
“须菩提，汝若作是念：‘菩萨发阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí xīn zhě shuō zhū fǎ duànmièxiàng xū pú tí
三藐三菩提心者，说诸法断灭相。’须菩提，

mò zuò shì niàn pú sà fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shuō
莫作是念：‘菩萨发阿耨多罗三藐三菩提心，说

zhū fǎ duànmièxiàng hé yǐ gù pú sà mó hē sà fā ā nòuduō
诸法断灭相。’何以故？菩萨摩诃萨发阿耨多

luó sānmiǎosān pú tí xīn zhě yú fǎ bù shuōduànmièxiàng gù
罗三藐三菩提心者，于法不说断灭相故。

xū pú tí ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén yǐ mǎnhéng hé
“须菩提，若善男子、善女人，以满恒河

shā děng shì jiè qī bǎo chí yòng bù shī ruò yǒu pú sà zhī yī qiè fǎ wú
沙等世界七宝持用布施；若有菩萨知一切法无

wǒ dé wú shēng fǎ rěn cǐ gōng dé shèngqián suǒ dé fú dé xū pú
我，得无生法忍，此功德胜前所得福德。须菩

tí yǐ zhū pú sà bù qǔ fú dé gù
提，以诸菩萨不取福德故。”

xū pú tí bó fó yán shì zūn pú sà bù qǔ fú dé
须菩提白佛言：“世尊！菩萨不取福德？”

fó yán xū pú tí pú sà shòu fú dé bù qǔ fú dé
佛言：“须菩提，菩萨受福德，不取福德，

shì gù pú sà qǔ fú dé
是故菩萨取福德。

xū pú tí ruò yǒu rén yán rú lái ruò qù ruò lái ruò zhù
“须菩提，若有人言如来若去、若来、若住、

ruò zuò ruò wò shì rén bù jiě wǒ suǒshuō yì hé yǐ gù rú lái
若坐、若卧，是人不解我所说义。何以故？如来

zhě wú suǒ zhì qù wú suǒ cóng lái gù míng rú lái
者，无所至去，无所从来，故名如来。

xū pú tí ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén yǐ sānqiān dà
“须菩提，若善男子、善女人，以三千大
qiān shì jiè wēichén fù yǐ ěr xǔ wēichén shì jiè suì wéi wēichén ā
千世界微尘，复以尔许微尘世界，碎为微尘阿
sēng qí xū pú tí yú yì yún hé shì wēichénzhòngnìng wéiduō
僧祇。须菩提，于意云何？是微尘众宁为多
fǒu
不？”

xū pú tí yán bǐ wēichénzhòngshènduō shì zūn hé yǐ
须菩提言：“彼微尘众甚多。世尊！何以
gù ruò shì wēichénzhòng shí yǒuzhě fó zé bù shuō shì wēichénzhòng
故？若是微尘众实有者，佛则不说是微尘众。
hé yǐ gù fó shuōwēichénzhòng zé fēi wēichénzhòng shì gù fó
何以故？佛说微尘众，则非微尘众，是故佛
shuōwēichénzhòng shì zūn rú lái suǒshuō sānqiān dà qiān shì jiè
说微尘众。世尊，如来所说三千大千世界，
zé fēi shì jiè shì gù fó shuōsānqiān dà qiān shì jiè hé yǐ gù ruò
则非世界，是故佛说三千大千世界。何以故？若
shì jiè shí yǒuzhě zé shì yī hé xiàng rú lái shuō yī hé xiàng zé
世界实有者，则是一合相。如来说一合相，则
fēi yī hé xiàng shì gù fó shuō yī hé xiàng
非一合相，是故佛说一合相。”

fó yán xū pú tí yī hé xiàngzhě zé shì bù kě shuō
佛言：“须菩提，一合相者，则是不可说，
dànfán fū zhī rén tānzhuó qí shì
但凡夫之人，贪著其事。

hé yǐ gù xū pú tí ruò rén rú shì yán fó shuōwǒ
“何以故？须菩提，若人如是言：‘佛说我
jiàn rénjiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn xū pú tí yú yì
见、人见、众生见、寿者见。’须菩提，于意
yún hé shì rén suǒshuōwéizhèng yǔ fǒu
云何？是人所说为正语不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù shì zūn rú
须菩提言：“不也。世尊！何以故？世尊！如
lái shuōwǒjiàn rénjiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn jí fēi wǒjiàn
来说我见、人见、众生见、寿者见，即非我见、
rénjiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn shì míngwǒjiàn rénjiàn zhòng
人见、众生见、寿者见，是名我见、人见、众

shēngjiàn shòuzhějiàn
生见、寿者见。”

xū pú tí pú sà fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
“须菩提，菩萨发阿耨多罗三藐三菩提心

zhě yú yī qiè fǎ yīng rú shì zhī rú shì jiàn rú shì xìn rú
者，于一切法，应如是知、如是见、如是信、如

shì bú zhù fǎ xiàng hé yǐ gù xū pú tí suǒyán fǎ xiàng fǎ xiàng
是不住法相。何以故？须菩提，所言法相法相

zhě rú lái shuō jí fēi fǎ xiàng shì míng fǎ xiàng
者，如来说即非法相，是名法相。

xū pú tí ruòyǒu pú sà mó hē sà yǐ mǎn wú liàng ā
“须菩提，若有菩萨摩诃萨，以满无量阿

sēng qí shì jiè qī bǎo chí yòng bù shī ruòyǒushànnán zǐ shàn nǚ rén
僧祇世界七宝持用布施；若有善男子、善女人，

fā pú sà xīn zhě yú cǐ bō rě bō luó mì jīng nǎi zhì sì jù jì děng
发菩萨心者，于此般若波罗蜜经乃至四句偈等，

shòu chí dú sòng wèi tā rén shuō jī fú shèng bǐ wú liàng ā sēng qí
受持读诵，为他人说，其福胜彼无量阿僧祇。

yún hé wèi rén yǎnshuō ér bù míngshuō shì míngwéishuō
云何为人演说？而不名说，是名为说。”

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
尔时，世尊而说偈言：

bú zhùdào fēn dì shí yī

不住道分第十一

yī qiè yǒu wéi fǎ rú xīng yì dēnghuàn
一切有为法 如星翳灯幻

lù pàomèngdiànyún yīng zuò rú shì guān
露泡梦电云 应作如是观

liú tōng fēn dì shí èr

流通分第十二

fó shuō shì jīng yǐ zhǎnglǎo xū pú tí jí zhū bǐ qiū bǐ qiū
佛说是经已，长老须菩提及诸比丘、比丘

ní yōu pó sè yōu pó yí pú sà mó hē sà yī qiè shì jiāntiān
尼、优婆塞、优婆夷、菩萨摩诃萨，一切世间天、

rén ā xiū luó qián tà pó děng wén fó suǒshuō jiē dà huān xǐ
人、阿修罗、乾闼婆等，闻佛所说，皆大欢喜，

xìn shòufèngxíng
信受奉行。

金刚般若波罗蜜经

●结诵仪

bō rě wú jìn zàngzhēnyán

般若无尽藏 真言

（三遍）

ná mó bó qié fá dì bō lì rě bō luó mì duō yì dá zhí tā ōng hé
南谟薄伽伐帝.钵唎若.波罗蜜多曳.怛侄他.唵.纥
lì dì lì shì lì shù lǔ zhī sān mì lì zhī fó shè yì suō hē
唎地唎室唎.戍噜知.三密栗知.佛社曳.莎诃.

jīn gāng xīn zhēnyán

金刚心真言

（三遍）

ōng wū lún ní suō pó hē
唵.乌伦尼.娑婆诃.

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南無喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hòng hè hè sū dá ná hòng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰. 吽 .贺贺.苏怛拏. 吽 .泼抹拏.娑婆
hē
诃.

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵.呼嚧呼嚧.社曳穆契.莎诃.

pǔ huí xiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mǐ mó nǎng sà wǎ hē mó hē zhuó jiā là

唵.娑麽啰.娑麽啰.弭麽曩.萨嚩诃.摩诃斫迦啰

wǎ hòng

嚩吽.

jīngzàn

经赞

（一遍）

duàn yí shēng xìn jué xiàng chāozōng dùnwàng rén fǎ jiě zhēnkōng bō

断疑生信.绝相超宗.顿忘人法解真空.般

rě wèi chóngchóng sì jù róngtōng fú dé tàn wú qióng

若味重 重.四句融通.福德叹无穷.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

ná mó qí yuán huì shàng fó pú sà

南無祇园会上佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì

回向偈

（一遍）

sān tú yǒng xī cháng shí kǔ liù qù xiū suí gǔ mò yīn
三涂永息常时苦 六趣休随汩没因

héng shā hán shí wù zhēn rú yī qiè yǒu qíng dēng bǐ àn
恒沙含识悟真如 一切有情登彼岸

nǎi zhì xū kōng shì jiè jìn zhòngshēng jí yè fán nǎo jìn
乃至虚空世界尽 众生及业烦恼尽

rú shì sì fǎ guǎng wú biān yuàn jīn huí xiàng yì rú shì
如是四法广无边 愿今回向亦如是

shí fāng sān shì yī qiè fó zhū zūn pú sà mó hē sà
十方三世一切佛 诸尊菩萨摩诃萨

shēngwén luó hànxiánshèngsēng mó hē bō rě bō luó mì
声闻罗汉贤圣僧 摩诃般若波罗蜜

huí xiàng jì

回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪